

Valdības Vēstnesis

Maksa par „Valdības Vēstnesi” sākot no 1. janvāra:
Saņemot ekspedīcijā:
Par 1 mēnesi 75 rbj. — kap.
Piesūtot mājā un pa pastu:
Par 1 mēnesi 90 rbj. — kap.
Par atsevišķu numuru: saņemot
ekspedīcijā 3 . 25 .
Pie atkalpārdevējiem 3 . 75 .

Latvijas valdības
Iznāk katru dienu, izņemot
.....
Redakcija:
Rīgā, pili № 2. Tel. № 9-89
Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts
evēdijas un svētku dienas
.....
Kantoris un ekspedīcija:
Rīgā, pili № 1. Tel. № 9-57
Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:
a) tiesu sludinājumi līdz 30 vien-
sējīgām rindīnām 180 rbj. — kap.
par katru tālāku rindīgu 6 . — .
b) citām iestādēm un amata per-
sonām, par katru viensējīgu
rindīgu 8 . — .
c) privātiem par katru viensējīgu
rindīgu 10 . — .

№ 83

Otrdien, 11. aprīli 1922. g.

Piektais gads

Noteikumi par lauku dzīves atjaunošanu.
Rīkojums par krāsnu ietaisišanu dzelz-
ceļu būdās.

Valdības rīkojumi un pavēles.

Noteikumi

par lauku dzīves atjaunošanu.

§ 1.

Lauku dzīves atjaunošanā ietilpst arī izpildīto saimniecību jaunūzņēmumu un jaunsaimniecību ierīcība; to pārzina zemkopības ministrija.

§ 2.

Dzīves atjaunošanas plāna izstrādāšanai un izvešanai pie zemkopības ministrijas pastāv dzīves atjaunošanas padome ar padomdevējas balsstiesības.

§ 3.

Dzīves atjaunošanas padome sastāv no:

1. Zemkopības ministra resp. viņa biedra.
2. Lauksaimniecības departamenta priekšstāvja.
3. Centraiās zemes ierīcības komitejas priekšstāvja.
4. Mežu departamenta priekšstāvja.
5. Kredīta
6. Pašvaldības
7. Rūpniecības
8. Darba ministrijas
9. Izpildīto apgabalu kongresa padomes priekšstāvja.
10. Mazsaimnieku biedrības priekšstāvja.
11. Laukstrādnieku biedrības priekšstāvja.
12. Latvijas lauksaimniecības centralbiedrības priekšstāvja.
13. Latviešu lauksaimnieku ekonomiskās sabiedrības priekšstāvja.
14. Rīgas apriņķa priekšstāvja.
15. Jaunjelgavas
16. Daugavpils

Piezīme. Vajadzības gadījumā padome pieaicina arī citu resoru, apriņķu un sabiedrisko organizāciju priekšstāvjus ar balsstiesībām jautājumos, kuri uz viņiem attiecas.

§ 4.

Padomes priekšsēdētājs ir zemkopības ministrs resp. viņa biedrs, kurš sasauca un vada sēdes un reprezentē padomi ministru kabinetā, dzīves atjaunošanas jautājumus apspriežot.

§ 5.

Padome dod atzinumu par dzīves atjaunošanai atvēlēto kredītu izlietošanas veidu un kārtību.

§ 6.

Padomes lēmumus apstiprina zemkopības ministrs.

§ 7.

Padomes lēmumu dzīvē izvešanu pārzina lauksaimniecības departamentam padotās vispārējās, tehniskās un būvniecības nodaļas.

§ 8.

Vispārējā nodaļa pārzina:

1. Dzīves atjaunošanas padomes darbību.
2. Sēklas labības un mākslīgo mēsļu apgādāšanu.
3. Dzīvā inventāra apgādāšanu.

§ 9.

Techniskās nodaļas uzdevums:

1. Likvidēt caur kooperatīviem, vai citām tam līdzīgām iestādēm departamenta noliktavās esošās mašīnas, rīkus un materiālus.
2. Planveidīgi sadalīt, pārdodot, vai iznomājot organizācijām, vai personām, departamenta rīcībā esošās lauksaimniecības un rūpniecības mašīnas.

3. Pārzināt tranšeju nolīdzināšanu, dzelzs drašu un citu materiālu novākšanu un valsts mantu uzņemšanas komisijas savāktu materiālu un mašīnu likvidēšanu.
4. Rūpēties par sēklas labības šķirošanu un tīrīšanu.
5. Rūpēties par sējumu platības pavairošanu.
6. Sekmēt planveidīgu lauku rūpniecības attīstību u. t. t.

§ 10.

Būvniecības nodaļas uzdevums:

1. Rūpēties par saimniecību planveidīgu izbūvi.
2. Veicināt paraugu ēku celšanu un priekšzīmīgu saimniecību nodibināšanu.
3. Sekmēt tehnisko darba spēku, būvarteļu, būvsabiedrību u. t. t. organizēšanu.
4. Sniegt kulturelu palīdzību, pabalstot būvtechnisko kursu, priekšlasījumu un izstāžu sarīkošanu, izdot paraugu planus un aprēķinus un literatūru un citādā veidā veicinot būvtechnisku jautājumu noskaidrošanu.

§ 11.

Pārējās lauksaimniecības departamenta nodaļas piedalās dzīves atjaunošanas darbā tiktāl, ciktāl to darbība attiecas uz ražošanas līdzekļu apgādāšanu, vai citāda veida pabalstu sniegšanu.

1. piezīme. Lauksaimniecības departamentam jārūpējas par plašu sabiedrības un pašvaldības iestāžu pašdarbības ierosināšanu.
2. piezīme. Zīpas par aizdevumu un pabalstu izlietošanu ievācamas caur vietējām valdības, pašvaldības, vai sabiedriskām iestādēm.

§ 12.

Dzīves atjaunošanas padome dod atzinumus par sekošu līdzekļu izlietošanu:

- a) Dzīves atjaunošanai atvēlētiem kredītiem.
- b) Lauksaimniecības departamenta rīcībā esošo rīcības kapitālu, lauksaimniecības mašīnām, darba rīkiem, materiāliem un mākslīgiem mēsliem.
- c) Valsts mantu uzņemšanas komisijas rīcībā esošiem materiāliem.
- d) No valsts šim nolūkam atvēlētiem koka materiāliem.
- e) Uz agrarreformas likuma pamata atsavinātām (smagajām) lauksaimniecības mašīnām.
- f) Pašvaldības departamenta sēkļu apgādāšanas rīcības kapitālu.
- g) Nodevu parādu naudā pārvērstām sumām un soda naudām par obligatorisko nodevu nenodošanu.
- h) Visiem līdzekļiem, kurus valdība iegūtu šim nolūkam iekš vai ārzemēs.

§ 13.

Dzīves atjaunošanas darbus padomes uzdevumā izdara:

I. Pašvaldības iestādes ar pašvaldības departamenta piekrišanu, kā arī sabiedriskās iestādes un organizācijas, kurās to uzņēmūšās, pie kam tās šādā gadījumā padotās valdības rīkojumiem un kontrolei.

II. Valdības iestādes:

1. Kredīta departaments un zemes banka, izsniedzot caur vietējām organizācijām vai tieši piespriestās sumas un izdarot norēķināšanas.
2. Mežu departaments izsniedzot caur mēzīņiem koka materiālus.
3. Pašvaldības departaments rūpēties par speciālo aizdevumu piešķiršanu administratīvā kārtībā.
4. Izglītības ministrija un citi resori attiecībā uz viņiem piekritošiem jautājumiem.

§ 14.

Kulturelo pabalstu saimniecību iekārtošanas un atjaunošanas jautājumos sniedz attiecīgas specialas iestādes un organizācijas, kurās šim vajadzībām saņem valdības pabalstu.

§ 15.

Pabalstus ēku atjaunošanai, inventāru un ražošanas līdzekļu iegādāšanai un rūpnieciskiem uzņēmumiem izsniedz pēc iespējas naturā punktā V. a. l. minētās iestādes.

§ 16.

Darbības planus un sīkākas instrukcijas izstrādā dzīves atjaunošanas padome kopīgi ar lauksaimniecības departamentu; darbības planus un instrukcijas apstiprina zemkopības ministrs.

Rīgā, 1922. g. 6. aprīli.

Ministru prezidenta vietā

Zemkopības ministrs V. Zamuels.

Zemkopības ministra biedrs

H. Celmiņš.

Apstiprina.

1922. gada 8. aprīli.

Satiksmes ministrs

J. Pauļuks.

Rīkojums Nr. 123.

Lieku priekšā noteikumu № 103, kuri iespiesti „Valdības Vēstnesī” № 76 — 1921. g. 8. aprīli un dzelzceļu virsvaldes rīkojumu krājumā № 17 — 1921. g. 11. aprīli § 22. papildināt sekoši:

„Ar dzelzceļu virsvaldes atļauju sargu lūdz var ierīkot krāsni būdu apkurināšanai tikai ziemas laikā, t. i. no 15. novembra līdz 15. martam. Krāsnis ierīkojamās zem dzelzceļu virsvaldes uzraudzības un pēc viņas atzīdījumiem, nodrošinot ar visiem līdzekļiem apkurināšanas ietaises pret ugunsgrēka izcelšanos.

Saņemot minēto dzelzceļu virsvaldes atļauju, laukumu nomniekiem un būdas īpašniekiem jānodrošina virsvaldei paraksts, ka viņi izlietos visus iespējamus līdzekļus ugunsgrēka izcelšanās iespējamības novēršanai, ka viņi uzņemas visu atbildību ugunsgrēka gadījumos un segs visus zaudējumus, kas celsies kā dzelzceļiem, tā iestādēm un privātām personām un firmām.”

Šis rīkojums stājas spēkā no 1922. g. 15. aprīļa.

Latvijas dzelzceļu galvenais

direktors K. Blodnieks.

Finansu direktors V. Bastjans.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Darba ministrijas uzskatījums.

Sākot ar š. g. 1. janvāri darba ministrijas pārzina un vadība atrodas neredzīgo institūtu, vienīgais visā Latvijā, pie kura starp citu ierīkotas birstu un kurvju darbnīcas. Darbnīcās strādā vienīgi neredzīgie, starp kuriem ir ne mazums ļoti priekšzīmīgu un izveicīgu sava aroda prātēju. Viņu izstrādājumi tāpēc ir glīti un labuma ziņā pat pārāki par redzīgo amatnieku ražojumiem.

Darba ministrija apņēmusēs darbus nostādīt tā, ka neredzīgie amatnieki paši saviem spēkiem, līdzīgi saviem redzīgiem darba biedriem, ražotu ar tādiem paņēmumiem, ka varētu uzskatīt savu eksistenci par pilnīgi nodrošinātu. Ar to neredzīgiem būtu patikama palīdzība, ka viņi nav sabiedrībai par slogu, un valsts un sabiedrības pabalsts izpaustos vienīgi darba sniegšanā.

Lai panāktu uzstādīto mērķi, ļoti liela svarā ir saražoto priekšmetu noņemšana. Griest uz šo valsts un pašvaldības iestāžu, kooperatīvu, biedrību, kā arī privātu per-

sonu un visas sabiedrības vērību, — darba ministrija atrod par savu nepieciešamu pienākumu.

Neredzīgo ražojumi dabūjami veikalā, Rīgā, lielā Smilšu ielā № 7. Viņā pārdod vairumā un mazumā vislielākā izvēlē un par mērenām cenām sekošus priekšmetus:

Birstes:

- Galvu birstes,
- zobu
- nagu
- roku
- drēbju
- cepuru
- zābaku
- kabatu
- mēbeļu
- tepiķu
- galdu
- kāršu galdu birstes,
- priekškaru
- puķu
- lampu
- trauku
- pudeļu
- glāžu
- vannu
- vejas
- grīdu
- velosipēdu
- rakstammašīnu
- pīpju
- ķemju
- mēžamās (slaukamās) birstes,
- zirgu birstes
- govju
- jumtu
- klozetu
- ratu (vāgu)
- ādmīņu
- biūžu
- modernieku
- Retortu birstes (gāzes iestādēm) un cit.

Birstes-slota.

- Ceļu slotas,
- roku slotas dažādām vajadzībām,
- kuģu slotas,
- tepiķu slotas.

Pindzeles.

- Matu pindzeles (divgalīgas),
- gumiju
- laku
- ragu
- kopēšanas
- riņķu
- šablonu
- mūrnieku
- krāsotāju
- darvas
- akvarelkrāsotāju pindzeles,
- zivju pindzeles.

Kurvji:

- Ceļotāju kurvji, rokas kurvji, tīrģus kurvji
- malkas papīra augļu
- vejas drēbju sienas
- ogu vēstulu un cit.

Drēbju tīrītāji (klapējamie)

dažādos lielumos.

Vairumā iepērkot un atkalpārdevējiem rabats.

Departamenta vicedirektors O. Silis.

Pensiju un socialās apgādības nodaļas vadītājs G. Stengrevics.

Latvijas neredzīgo institūta

priekšnieka vietas izpildītājs

J. Kreils.

Veselības departamentam

Amerikas sarkanā krusta misija dāvinājuse lielāku vairumu pārņemamo materiālu, par ko viņas priekšstāvim, pulkvedim Ryana kungam, departaments izsaka vissirsnīgāko pateicību.

Veselības departamenta direktora

vietas izpildītājs J. Kivītckis.

Nodaļas vadītājs Rich. Bērziņš.

Paziņojums.

Dzelzsceļu virsvalde paziņo, ka visām iestādēm un privātām personām, kurām ir kādas naudas prasības pret dzelzsceļiem par laiku līdz 1922. g. 31. martam, tādas jāiesniedz dzelzsceļu virsvaldei ne vēlāk, kā līdz š. g. 20. aprīlim.

Dzelzsceļu virsvalde.

Iecelšanas.

Pavēle № 32.

Apstiprinu amatā administratīvi-juridiskā departamenta kurjeru nodājas III. šķiras sekretāra vietas izpildītāju Hermani Ernstsonu, skaitot no š. g. 16. februāra.

Rīgā, 1922. g. 21. martā.

Ārlietu ministrs Z. A. Meierovics, Ministra kabineta šefs J. Lazdiņš.

Pavēle № 33.

Norvēģijas pavalstnieku Bernhardu Šattensteina iecēju par vicekonsulu Narvikā, Norvēģijā,

bez atbildības no valsts līdzekļiem, skaitot no š. g. 21. marta.

Rīgā, 1922. g. 21. martā.

Ārlietu ministrs Z. A. Meierovics, Ministra kabineta šefs J. Lazdiņš.

Pavēle № 34.

Par konsulariem aģentiem bez atbildības no valsts līdzekļiem iecēju: William'u Grant'u Doverē, Arthur'u V. Heard'u Nuportā-Mon., Alroy M. Thomas'u Kardiā, Richard'u Castle Bristolē, Valter'i H. Jago Plimutā, Harvey Bruce Buckley Grimsbijā, Arthur'u H. Cartwright'u Lieljarmutā (Great Yarmouth), Reginald'u Bullin'u Portsmutā un Michael'u Mc. Devette Londonderijā, skaitot no š. g. 21. marta.

Rīgā, 1922. g. 21. martā.

Ārlietu ministrs Z. A. Meierovics, Ministra kabineta šefs J. Lazdiņš.

Pavēle № 36.

Konsularo aģentu Belfastē John Burke, kā mirušu, izslēdzu no ārlietu ministrijas ierēdņu sarakstiem, skaitot no š. g. 14. marta.

Rīgā, 1922. g. 27. martā.

Ārlietu ministrs Z. A. Meierovics, Ministra kabineta šefs J. Lazdiņš.

Pavēle № 37.

Politiski-ekonomiskā departamenta austrumu nodājas II. šķiras sekretāra vietas izpildītāju Jāni Rācenī iecēju par pirmo sekretāru sūtniecībā Polijā ar budžeta paredzētu algu, skaitot no š. g. 1. aprīļa.

Rīgā, 1922. g. 27. martā.

Ārlietu ministrs Z. A. Meierovics, Ministra kabineta šefs J. Lazdiņš.

Pavēle № 38.

Ārlietu ministrijas priekšstāvi Rēzeknes bēgļu karantinā Jāni Balodi bēgļu nodājas likvidācijas daļē atvabinu no dienesta, skaitot no š. g. 15. marta, izmaksājot viņam algu līdz š. g. 1. aprīlim.

Rīgā, 1922. g. 3. aprīlī.

Ārlietu ministra biedrs V. Saināis.

Pavēle № 39.

Administratīvi-juridiskā departamenta bēgļu nodājas likvidejot, šis nodājas vadītāju Teodoru Upmani atvabinu no dienesta, skaitot no š. g. 31. marta, izmaksājot viņam uz civildienesta likuma 37. p. pamata algu par 3 mēnešiem uz priekšu.

Rīgā, 1922. g. 3. aprīlī.

Ārlietu ministra biedrs V. Saināis.

Rezolūcija № 69.

Pārceļu uz paša līguma līdzinājo Jelgavas apriņķa priekšnieka I. Iecirkņa palīgu Kārli Ziemeļi par iekšējās apsardzības pārvaldes I. šķiras darbvēdi, skaitot no š. g. 16. aprīļa.

Rīgā, 1922. g. 5. aprīlī.

Iekšlietu ministrs A. Kviesis, Administratīvā departamenta direktors J. Ieva.

Rezolūcija № 71.

Pārceļu dienesta labā līdzinājo pasu nodājas I. šķiras darbvēdi Jāni Jansonu par iekšējās apsardzības pārvaldes II. šķiras darbvēdi, skaitot no š. g. 1. aprīļa.

Rīgā, 1922. g. 5. aprīlī.

Iekšlietu ministrs A. Kviesis, Administratīvā departamenta direktors J. Ieva.

Rezolūcija № 72.

Iecēju Augustu Baltgaili par pasu nodājas I. šķiras darbvēža vietas izpildītāju, skaitot no š. g. 1. aprīļa.

Rīgā, 1922. g. 6. aprīlī.

Iekšlietu ministrs A. Kviesis, Administratīvā departamenta direktors J. Ieva.

III. Statistiskās ziņas (par mēnešiem)

par 1921. gadā Latvijā iebrukušo bēgļu un gūstekņu vecumu pēc etapa punktu registrācijas grāmatām.

Table with columns for months (Mēnesis), stages (Etapu punkta nosaukums), age groups (1-5 g., 6-10 g., etc.), and total counts (Kopā, Pavisam). Rows include months from Janvāris to Decembris.

Pašvaldības departamenta direktora palīgs J. Eizenbergs. Vecākais sevišķu uzdevumu ierēdnis K. Veidemans.

Latvija un citas valstis.

Jaunatvērti Latvijas vicekonsulāti: Narvikā — Norvēģijā: Bernhard's Šattenstein's — vice-konsuls. Antverpenē — Beļģijā: Adrese: 32 Rue Oudaen Anvers Belgique. J. P. H. Mertens, — vice-konsuls.

Jaunatvērtas Latvijas konsularas aģenturas: Bristolē — Anglijā: Adrese: 50, Queen Square, Bristol. Richard's Castle — konsularaģents. Doverē: Adrese: 3, Strand Street, Dover. William's Grant's — konsularaģents. Grimsbijā: Adrese: 31, Cleethorpe Road, Grimsby, Lincs. Telegramu adrese: Buckley

Grimsby. Harvey's Bruce Buckley's — konsularaģents. Kardiā: Adrese: 9, Mount Square, Bute Docks, Cardiff. Alroy M. Thomas — konsularaģents. Liel-Jarmutā: Adrese: 48, South Quay, Great Yarmouth, Arthur H. Cartwright's — konsularaģents.

Londonderijā: Adrese: Baltic Buildings, Foyle Street, Derry. Michael's Mc. Devette — konsularaģents. Nuportā — Mon: Adrese: 107, Dock Street, Newport, Mon. Arthur's W. Heard's — konsularaģents. Plimutā: Adrese: 7, Parade, Plymouth. Tele-

gramu adrese: c/o Fox, Plymouth, Walter's H. Jago — konsularāģents, P.orts mutā:
Adrese: Prudential Buildings, Portsmouth, Reginald's Bullin's — konsularāģents.

Jaunās valstis.

Igaunija.

Obstrukcija rīlgkogū.

Kā igauņu avizes ziņo, galējās kreisās partijas 5. aprīļa rītā sēdē iesākušās obstrukciju. Šis ir igauņu parlamenta dzīvī otrs obstrukcijas mēģinājums. Pirmais šāds mēģinājums notika rīlgkogum sanākot, kad parlamenta iekārtas pretinieki sāka trokšņot un svilpt. Šim mēģinājumam bija priekš trokšņotājiem bēdīgas sekas: tos izslēdza un tie zaudēja dubultu dienas algu. Pēc tam komunisti un neatkarīgie socialisti neatjaunoja tamlīdzīgus mēģinājumus, bet to vietā iesniedza dažādus demonstratīva rakstura likumprojektus par strādnieku jautājumu, tiem pievienodami katrā daudz maz izdevīgā gadījumā visādus pieprasījumus, kuļos attēlotie apstākļi pa lielākai daļai bija nepareizi apgaismoti. Šāda galējo partiju rīcība pilnīgi saprotama, jo rīlgkogum sanākot tie atklāti paziņoja, ka tie nepabalzīs parlamenta darbību, bet paliek viņā tikai informācijas nolūkā.

Šoreiz kreisie savā obstrukcijā lietoja tikai atļautus cīņas līdzekļus. Ik pa 5 minūtēm tie iesniedza priekšlikumu pasludināt pārtraukumu, pamatojot savu priekšlikumu ar deputātu vēlēšanos dzert tēju, stenografistu nogurumu u. t. l. Katreiz prasīja, lai par šādu priekšlikumu balso aizklāti. Kad sapulce šo priekšlikumu atraidīja, kreisie prasīja sapulces pārtraukumu, par ko atkal notika aizklāta balsošana.

Par šo obstrukciju „Waba Maa” raksta: „Obstrukcija ir svarīgs ierocis mazākuma rokās, bet mazākums drīkst lietot šo ieroci tikai tad, ja viņa tiesības kaut kādā ziņā aizkardas. Igaunų parlamenta vairākums ir vienmēr bijis ārkārtīgi pacietīgs un pieklājīgs pret mazākumu. Līdz šim vēl nav rīlgkogū lietoti kārtības rullī paredzētie spaidu līdzekļi mazākuma aprobežošanai, nav ne aprobežots runas laiks, ne arī saisināts runātāju saraksts. Rīlgkogū ar apbrīnojamu pacietību noklausījis Pīskara garās, ūdenainās runas, nopietnām sējām apspriesti komunistu un neatkarīgo socialistu analfabetiskie projekti. Lai vairākums šādus tehniski pavisam neizstrādātus projektus pieņemtu, to nevar prasīt pat bērnišķīgi naivie igauņu komunisti.

Tā tad obstrukcijai par iemeslu nav bijuse vairākuma izturēšanās. Nevar izskaidrot obstrukciju arī ar to, ka galējie kreisie neatzīst igauņu valsti, jo viņi to neatzina arī priekš 5. aprīļa. Atliek tikai vienas domas: galējo kreiso izturēšanās ir provokatoriska, un uz tiem darīts iespaids no ārienes, ja negrib šādu izturēšanos nosaukt par zēnu palaidnībām, par kuļām palaidņi nav spējīgi atbildēt.

Rīlgkoga vairākums nevar ciest ne provokāciju, ne zēnu palaidnības. Priekšā daudz darba: jāpieņem budžets, jāapspriež svarīgi projekti, kā zemes atdošana mūža lietošanā, valstsieredņu pensiju likums u. t. l. Rīlgkoga vairākumam par godu jāliecina, ka tas parādīja savas darba spējas uzcītīgā darbā un pašsavaldīšanā. Visu uzmanību piegriezā budžetam, par kvorumu gādāja tikai vairākums, un sapulcēnšies bija gatavi strādāt dieņu un nakti, lai veiktu darbu. Obstrukcijas laikā bija uzkrītoša socialdemokratu izturēšanās: ne tie uzdrošinājās palīdzēt darba traucētājiem, ne arī uzstāties pret tiem. 5. aprīļa sēdē tie pa vienam pazuda no sapulces, un nākošā dienā viņu krēsli bija tukši.”

Lietava.

Lietavas ministru prezidentu Galvanauku

6. aprīlī pieņēma Francijas prezidents Poankarē un noturēja ar viņu ilgāku sarunu, kas beidzās ar labiem panākumiem.

Dzelzsceļu konferencē Kaunā

starp Latviju, Lietuvu un Vāciju 6. aprīlī parakstīti līgumi, ar kuļū no 15. aprīļa ievēdama konvencija par tiesās dzelzsceļu satiksmes nodibināšanu starp minētām valstīm.

(Lietavas preses birojs.)

Sakarā ar merkas kursa nokrišanu

un ar to saistīto dārdzības pieaugšanu Kaunā marta mēneša beigās izcēlās ekonomiska rakstura nesaskaņas starp strādniekiem un darba devējiem. Streiks bija izcēlies vienā no koku zāģētavām. Pārējos uzņēmumos un fabrikās starp strādniekiem un darba devējiem panākta vienošanās ar darba inspekcijas starpniecību. Strādnieku prasības bija algas paugstināšana par 50%. Koku apstrādes uzņēmumos panākta vienošanās paugstināt algas par 25%, bez tam strādniekiem nepieciešamākie produkti izsniedzami naturaliju veidā par pazeminātām cenām. Arī citos uzņēmumos vienošanās noteikumi apmēram tamlīdzīgi.

(Lietavas preses birojs.)

Polija.

Viļņas selma atlaišana.

Viļņas avizes publicē Viļņas seima priekšsēdētāja Lokucievskā rīkojumu par Viļņas seima atlaišanu.

Atlaišanu izskaidro ar to, ka 20 Viļņas seima deputāti iegājuši Polijas satversmes sapulces sastāvā. (Poļu preses birojs.)

Prese.

Reakcionaru intrigas.

Sakarā ar nesenu notikušo slepenās organizācijas atklāšanu „Postimees” raksta 6. aprīlī: Krievu reakcionaru darbība parādījās vienā un tai pašā laikā Baltijas valstīs un Vācijā. Krievu reakcionaru emigranti zaudējuši sakarus ar krievu tautu, tomēr tie vēl lolo cerības par apvienotās, nedaļītās Krievijas atjaunošanu. Tie nezina, kāds ir Krievijas plašākās iedzīvotāju šķiras, zemnieku, garastāvoklis, un, kā liekas, tie sagaida atjaunojamies Miņina laiku garu, kas gāstu lielniekus un atkal uzceltu Romanovu troni.

Bet jo ilgāks laiks paiet, jo vairāk krievu emigrantu lielā politika izvērsās par atsevišķu laimes meklētāju nesakarīgu rīcību, kas Krievijai nevar atņemt nekādu labumu, bet gan var samaitāt Eiropas vispārējās politikas gaisu. Tā vien liekas, ka krievu reakcionāriem elementiem pazūduse katra plašāka, noteikta programa, un tie par katru cenu ceušās radīt Eiropā jukas, lai tad duļķainā ūdenī varētu vilkt lomu. Tie laikam domā, ka kara izsauktās saimnieciskās grūtības un nenoskaidrojušies apstākļi tā būs Eiropas tautas saniknojuši pret jaunajām brīvvalstīm, ka šis tautas pašas atgriezīsties pie vecajiem gaļas podiem, pie vecās, monarchistiskās iekārtas, ja izdotos sakurināt dumpja un pilsoņu kara uguni un gāst tagadējo iekārtu.

Viņu tieksmes pa daļai saskan ar lielnieku tieksmēm. Abi grib radīt pasaulē nemierus. Lielnieki cerē, ka vispasaules revolūcija izveidosies par komunisma uzvaru, bet krievu monarchisti sagaida no revolūcijas gluži pretējo: monarchisma atjaunošanu. Tā tad abām strāvām vienādi centieni, bet dažādi gala mērķi. Ar to arī izskaidrojams, ka Igaunijā apcietinātie dēku meklētāji, kuļū nolūks bija izsaukt sadursmes starp Igaunijas un padomju Krievijas valdībām, varēja kalpot abām pusēm un saņemt dubultu algu. Šiem dēku meklētājiem nav gluži nekādas vadošas idejas.

Berlinē krievu reakcionāri sarīko filharmonijas zālē pārdošu slepkavību. Tie grib noņaut kadetu krievu vadoni Miļukovu, lai, — kā izsacījies viens no slepkavības līdzdalībniekiem, virsnieks Šabelskis-Borks, — „atmaksātu par cara nogāšanu”. Tagad šādam atmaksas aktam nav vairs nekādas nozīmes. Te bija cits nolūks: sacelt jukas un pārvilnāt monarchistu pusē bez vadoņa palikušos brīvprātīgos. Kā zināms, Miļukovs pēdējā laikā vēlējas tuvoties krievu socialrevolucionāriem. Tas krievu monarchistiem nepatika, un tie mēģināja Miļukovu nonāvēt.

Ka visām šīm intrigām Berlinē, kā arī Igaunijā, Latvijā un Polijā viens un tas pats avots, un ka te nav gluži tīri arī Baltijas emigrantu pirksti, uz to aizrāda dažādi fakti.

Par Latgālē apcietināto dēku meklētāju organizatoru uzskata pazīstamo Kurzemes muižnieku grafu Pālenu. Slepkava Šabelskis-Borks savā laikā kalpojis Jūdēniča karaspēkā un ilgāku laiku dzīvojis Rēvelē. Ka Vācijas reakcionāru aprindās darbojas Baltijas emigranti, to apstiprina jaunākās ziņas no Vācijas. Breslavas augstskolā lasa tieslietu zinības

kāds Baltijas barons Freitag-Loringhovens, kas kādā savā lekcijā paskaidrojis, ka tagadējā Vācijas brīvvalsts esot pretlikumīga, Vācija esot monarchija, trūkstot tikai monarcha.

No augšējā redzams, ka krievu un vācu reakcionāri rīkojas kopīgi un pilnā sparā gan no augstskolas katedra, gan ar revolveru, lai apturētu visās zemēs tagadējo brīvvalstu atjaunošanās procesu. Visu šo intrigu pavedieni iestiepjas arī Igaunijā, tāpēc jāpriecējas, ka policijai izdevies reakcionāru kalpus sagūtīt.

Rīga.

Polijas konsula atgriešanās.

Poļu konsuls Rīgā, Lucē-Birka kungs atgriezās no Varšavas uz Rīgu pēc četru nedēļu prombūšanas.

Nedēļas ziņojums par saslimšanas gadījumiem ar lipīgām slimībām Rīgā.

ko reģistrējuse no 1922. g. 1. aprīļa līdz 7. aprīlim Rīgas pilsētas statistiskā valde pēc ūrstu paziņojumiem:

Slimības nosaukums	Saslimšanas gadījumi
Typhus abdom.	—
Typhus exanth.	6
Febris recurrens.	—
Febris interm.	—
Variola et variolola	—
Morbilli	3
Scarlatina	12
Tussis convulsiva	1
Diphtheritis	1
Influenza cum Pneumonia	—
Cholera asiatica	—
Dysenteria	1
Parotitis epidemica	—
Valvo-Vaginitis gonorrhoeica	8

Māksla.

Nacionālais teatrs. Otrdien, 11. aprīlī, tautas izradē par lētām cenām Bomarsē komedija „Figaro kāzas”. Trešdien, 12. aprīlī, A. Saulieša jaunā drama „Ligo”. Ceturtdien, 13. aprīlī, pulksten 2 dienā Šekspira lielā tagadējā „Karalis Lirs”. Pulksten 7 vakarā Zeltmata „Mērnīeku laiki”. Piektdien un sestdien izrādes nav. Lieldienu nedēļā ievērojama novitāte: 19. aprīlī pirmo reizi latviešu valodā izrādīs Šekspira komediju „Vindzoras sievas” Kristapa Lindes režijā un Artura Cimnermaņa dekoratīvā inscenējumā.

Nacionālā teatrlieldienu svētkos šāds repertuārs:

Pirmos svētkos, 16. aprīlī pulksten 2 dienā — Moljēra lugas: „Tartifs” un „Skapena nedarbi”, cenas no 10 līdz 60 rbļ., pulksten 7 vakarā J. Raiņa „Spēlēju, dancoju”, cenas no 20 līdz 100 rbļ. Otrus svētkos, 17. aprīlī pulksten 2 dienā, Bomarsē „Figaro kāzas”, cenas no 10 līdz 60 rbļ., pulksten 7 vakarā Šekspira „Karalis Lirs”, cenas no 20 līdz 100 rbļ. Trešos svētkos, 18. aprīlī, pulksten 2 dienā Annas Brigader „Austmā”, cenas no 10 līdz 60 rbļ., pulksten 7 vakarā, Kaudziņu—Zeltmata „Mērnīeku laiki”, cenas 20 līdz 100 rbļ. Direkcija.

Tirdzniecība un rūpniecība.

Rīgas ostā ienākuši kuļi.

1922. g. 10. aprīlī.

- 33. Daugava, latviešu tvaikonis, kapteinis J. Grūnbergs, no Liepājas ar ogļēm, kokiem un dzelzīm.
- 34. Eldfors, norvēģu tvaikonis, kapteinis G. Andersens, no Liepājas ar kokiem.
- 35. Ornefell, norvēģu tvaikonis, kapteinis Th. Jakobsens, no Dancigas ar gabalu precēm.

No Rīgas ostas izgājuši kuļi.

1922. g. 10. aprīlī.

- 51. Eduard, vācu tvaikonis, kapteinis Beckers, uz Antverpeni ar kokiem.

Rīgas ostā 6. martā atradās 38 kuļi, 8 aprīlī ienāca 2 kuļi un 9. aprīlī 1 kuļis, kopā 41 kuļis, 7. martā izgāja 1. Ostā atrodas 40 kuļi.

Ventspils ostā ienākuši kuļi.

1922. g. no 3. līdz 6. aprīlim.

- 165. Borkum, vācu tvaikonis, kapteinis Roskops, no Hamburgas ar gabalu precēm.
- 166. Brunhilde, vācu tvaikonis, kapteinis Vičte, no Stēnes ar gabalu precēm.

Kursi.

Rīgas bīrā, 1922. gadā 11. aprīlī.

Zelta franks (0,29032 gr.)	50.00
Amerikāna dolārs	252.75 — 258.75
Angļu mārciņa	1123 — 1143
Francijas franks	23.25 — 23.75
Beļģijas franks	21.50 — 22.00
Sveices franki	49.50 — 50.50
Zviedrijas krona	66.75 — 67.75
Norvēģijas krona	46.75 — 47.75
Dānijas krona	54.25 — 55.25
Cehijas krona	4.98 — 5.08
Holandies guldens	96.75 — 98.25
Vācijas marka	0.83 — 0.88
Somijas marka	4.87 — 4.97
Igaunijas marka	0.70 — 0.75
Polijas marka	0.00 — 0.08
Padomes rbļ.	—
10 rbļ. zelta	1250.00
Zelts	93.9
Sudrabs	00.00
siks	00.00

Valsts krāj- un kredītbanka

J. Friedmanis, K. Bērziņš

- 167. Sigulda, latviešu tvaikonis, kapteinis Bērs, no Leithas ar ogļēm.
- 168. Varonis, latviešu tvaikonis, kapteinis Telters, no Liepājas tukšā.
- 169. Lina, latviešu tvaikonis, kapteinis Gulbe, no Liepājas ar gabalu precēm.
- 170. Valnville, franču tvaikonis, kapteinis Traguers, no Antverpenes ar gabalu precēm.
- 171. Strasburg, vācu tvaikonis, kapteinis Henneke, no Hamburgas ar miltiem.
- 172. Mariha Halm, vācu tvaikonis, kapteinis Grosdkopis, no Rēvels ar gabalu precēm.
- 173. Laura, vācu tvaikonis, kapteinis Thode, no Hamburgas ar gabalu precēm.
- 174. Norderneij, vācu tvaikonis, kapteinis Sparmanis, no Hamburgas ar gabalu precēm.
- 175. Dagfrid, zviedru tvaikonis, kapteinis Andersens, no Nakasteles ar miltiem.
- 176. Danerij, dāņu tvaikonis, kapteinis Voss, no Roterdāmas ar rudziem.
- 177. Tommeliten, norvēģu tvaikonis, kapteinis Pētersens, no Gules ar ogļēm.
- 178. Thyo, norvēģu tvaikonis, kapteinis Jans, no Londonas ar gabalu precēm.

No Ventspils ostas izgājuši kuļi.

1922. g. no 3. līdz 6. aprīlim.

- 141. Kotka, angļu tvaikonis, kapteinis Burle, uz Liepāju tukšā.
- 142. Malfrid, zviedru tvaikonis, kapteinis Nīlsens, uz Gotlandu tukšā.
- 143. Varonis, latviešu tvaikonis, kapteinis Telters, uz Liepāju ar bag. Rīgā.
- 144. Orderberg, vācu tvaikonis, kapteinis Lorencens, uz Karalaučiem tukšā.
- 145. Adona, vācu tvaikonis, kapteinis Kunaths, uz Hamburgu tukšā.
- 146. Chalster, angļu tvaikonis, kapteinis Vills, uz Hamburgu tukšā.
- 147. Groenlo, holandiešu tvaikonis, kapteinis Stekeburgs, uz Sandhamu ar propām.
- 148. Irmargr, vācu tvaikonis, kapteinis Tramburgs, uz Klaipēdu ar plankām.
- 149. Lisbeth Cords, vācu tvaikonis, kapteinis Lorencs, uz Okselezundu tukšā.
- 150. Spaarne, holandiešu tvaikonis, kapteinis Zoethorits, uz Dancigu tukšā.
- 151. Viator, norvēģu tvaikonis, kapteinis Hansens, uz Dancigu tukšā.
- 152. Bolama, vācu tvaikonis, kapteinis Rīne, uz Dancigu tukšā.

Ventspils ostā 2. aprīlī atradās 34 kuļi, ienākuši 3, kopā 37 kuļi, izgājuši 2, 3. aprīlī ostā atradās 35 kuļi, ienākuši 6, kopā 41 kuļis, izgājuši 6, 4. aprīlī ostā atradās 35 kuļi, ienākuši 5, kopā 40 kuļi, izgājuši 4, 5. aprīlī ostā atradās 36 kuļi.

Telegrammas.

(Latvijas telegramu vēstnesis izņemot telegrammas.)

Maskavā, 10. aprīlī. (Radio.) Itālijas valdība atteikusēs dot atļauju iebrukt Dženovā konferences laikā dažādu krievu ārzemju organizāciju priekšstāvjiem, paziņojot, ka nevienu krievu, izņemot oficiālo delegāciju, Dženovā neielaidīs.

Londonā, 9. aprīlī. „Times” ziņo, ka Dienvidirijā valdības aprindās ierosināts jautājums par zināmu vienošanos ar Devaleras piekritējiem, lai abas puses apņemtos nelietot varas līdzekļus un dotu iru tautai iespēju, pilnīgi brīvi izteikties par savu nākotni parlamenta vēlēšanās. Arī republikāņu ievērojamākie vadoņi, to starpā pats Devalera, vēloties panākt pamiera. Dublīnas lordmers cenšas sasaukt pagaidu valdības un republikāņu kopīgu apspriedi.

Parīzē, 9. aprīlī. Francijas parlamenta sesija vakar slēgta. Jaunā sesija sāksies 23. maijā.

Bordo, 9. aprīlī. (Radio.) Francijas komunistu liders Kašēns ieradies Dženovā, lai apspriestos ar padomju valdības delegātiem.

Eilvezē, 10. aprīlī. (Radio.) Eksplozējot municijas noliktavai Gleivicās nonāvēti 23 franču okupācija, nodāju kareivji, kuļū meklējuši ieročus; 10 kareivji ievainoti.

Redaktors: M. Ārons.

